

fik han. Jeg tilføjer, at vi har faaet en Klage, som vi har sendt til Overformynderens Erklæring — alt vil blive undersøgt fra Ministeriets Side. Selve Spørgsmaalet om Overformynderens Stilling til Landmandsbankens Regnskabsaflæggelse er Kommissionen endnu ikke kommet ind paa, men det vil ogsaa blive undersøgt, og selvfølgelig vil Resultatet blive forelagt den høje Rigsdag, og saa maa vi tage vor Beslutning.

Det ærede Medlem Hr. Slengerik var inde paa Forholdet med Hensyn til Graasten Slot. Det ærede Medlem sondrede imellem det formelle Spørgsmaal, om der for de Penge, som blev anvendt dernede, var Hjemmel paa Finansloven eller Tillægsbevillingsloven, og Spørgsmaalet om, hvorvidt det var forsvarligt at afholde disse Udgifter. Det første Spørgsmaal, om Pengene har Hjemmel paa Finansloven eller Tillægsbevillingsloven, eller om Udgifterne afholdes med Finansudvalgets Samtykke, skal jeg ikke indlade mig paa, det henhører under Indenrigsministeriet. Derimod tror jeg med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvorvidt det er forsvarligt at anvende Pengene paa Slottet og ikke i Stedet bygge en ny Bolig, at man er slaaet ind paa den rigtige Vej. Thi ved at anvende Slottet vil man faa Bolig for to Statspolitibetjente, man vil faa Tinghus, Bolig og Kontor for Politimesteren og Bolig og Kontor for Dommeren; alt det vil man kunne faa for et Beløb, som er kalkuleret til 80 000 Kr., og efter de Oplysninger, der endnu foreligger paa det Omraade, er der ikke Grund til at tro, at disse 80 000 Kr. ikke vil slaa til.

Det ærede Medlem udtalte, at Befolkningen ønskede, at det skulde have ligget et andet Sted. Dertil maa jeg sige, og jeg tror, at de sønderjydske Rigsdagsmænd vil give mig Medhold deri, at det kan være, at Befolkningen nu ønsker det, det ved jeg ikke; men da Befolkningen kæmpede for at faa en Retskreds dernede, var Hovedargumentet, at det hele kunde indrettets i Slottet, og derfor vilde det ikke blive saa dyrt. Men at Befolkningen, efter at have faaet sit første Ønske opfyldt, senere skulde komme og sige: Nu har vi faaet det, men nu vil vi gerne have det til at ligge paa et andet Sted, tror jeg ikke om den sønderjydske Befolkning. Jeg tror de vil sige: Vi bad om det under den og den Forudsætning, og det staar vi ved endnu.

Jeg kommer saa til det ærede Medlem Hr. Simonsen, der var inde paa Spørgsmaalet om Arbejde i Straffeanstalterne. Det ærede Medlem holdt her en Tale, som maatte faa Hjerterne til at røre sig hos forskellige

ærede Medlemmer, han talte om Industriens og Haandværkets vanskelige Kaar o. s. v. Jeg ønskede allerede den Gang, at jeg kunde have stoppet ham i hans gode Tale, fordi han saa ikke vilde være kommet til at løbe sig en Staver i Livet. Men det var umuligt, da det ærede Medlem var kommet op paa Talerstolen. Jeg saa ogsaa, at forskellige af det ærede Medlems Partifæller vred sig i Vaande, da de hørte det ærede Medlem. Det ærede Medlem var nemlig kommet ind paa et Gebet, som det er meget vanskeligt at diskutere her i Rigsdagen, da de forskellige Partier har deres historiske Stilling dertil. Jeg maa maaske med den højttærede Formands Tilladelse oplyse, hvad der er passeret i denne Sag. Jeg tror, at det ærede Medlem da vil indrømme mig, at han er kommet noget for højt op, naar han var inde paa en Vending som denne: Den stærke Justitsminister slaar med Knytningen, Kirkeministeren folder Hænderne, Justitsministeren resolverer, Undervisningsministeren folder Hænderne. Nej, saaledes ser det ikke ud. For det første er den stærke Justitsminister noget, der slet ikke kendes paa Rigsdagen. Lad os se paa, hvorledes Sagen forholder sig. Manglerne ved den tidligere Beskæftigelse af Fangerne gennem Entreprenørvirksomhed gav Anledning til et Systemskifte. Hele Ordningen af Fængselsarbejdet havde været under Overvejelse allerede inden Ordningen af Fængselsvæsenets Centraladministration i 1910. Jævnside hermed var der gennem en Aarrække i Folketinget fremsat Anker mod Entreprenørvirksomheden og meget stærke Krav om Indførelse af en Ordning, hvorefter Fangerne skulde beskæftiges med at fremstille Genstande, som Staten selv behøvede. I Aarene før 1913 er disse Krav særlig fremsat af Socialdemokraterne Martin Olsen, K. M. Klausen samt til Dels af Hans Nielsen, se Rigsdagens Forhandlinger 1905—06 Sp. 681 og 1288, Martin Olsen, 1907—08 Sp. 5590—91, K. M. Klausen, 1910—11 Sp. 5955, Martin Olsen, og 1912—13 Sp. 2715, K. M. Klausen, og 2716, Hans Nielsen. Allerede i Samlingen 1907—08 stillede den daværende Justitsminister sig imødekommende overfor Folketingets Finansudvalg efter et i et Samraad fremsat Ønske om, at Hensynet til Fangerne maatte være det første og afgørende med Hensyn til Fangerne Beskæftigelse, og at Spørgsmaalet om Konkurrence med andre i alt Fald maatte komme i anden Række. Jeg vil gerne tillade mig at citere hans Udtalelser, jeg synes, de er fortræffelige. De gaar ud paa følgende sagt i Korthed: For